

PTEROFAGIA – ZABURZENIE BEHAVIORALNE ZWIĄZANE Z TECHNOLOGIĄ CHOWU KUR

FEATHER PECKING – A BEHAVIORAL DISORDER LINKED TO REARING TECHNOLOGY OF HENS

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

Alina Czucka^{1*}, Justyna Batkowska¹, Magdalena Kutrzuba¹, Hanna Spasowska²

¹Instytut Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, ul. Akademicka 13, 20-950 Lublin

²Katedra Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Pl. M. Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin

Opiekun: prof. dr hab. Justyna Batkowska; *alina.czucka@gmail.com

Kurczę mięsne wolnorosnące w chowie wybiegowym z opatrzonymi ranami (skutek kanibalizmu) w okolicach kloaki (fot. własna)

Kurczę mięsne (brojler) z początkowymi symptomami kanibalizmu w stadzie (fot. własna)

Pterofagia (wydziobywanie piór) jest poważnym zaburzeniem behawioralnym u kur różnych typów użytkowych niezależnie od sposobu ich utrzymania

Stan upierzenia kur nieśnych jest jednym z głównych wskaźników ich dobrostanu

Wrywanie piór powoduje ból, zwiększa ryzyko urazów i może wywołać wybuch kanibalizmu

Znaczna utrata opierzenia skutkuje zaburzeniami termoregulacji poprzez zwiększone straty ciepła, co zwiększa pobranie paszy o 10-30%

Czynniki sprzyjające występowaniu pterofagii:

- wewnętrzne: predyspozycje genetyczne (odziedziczalność 0,05-0,35, strachliwość, motywacja społeczna, stan hormonalny ptaków)
- zewnętrzne: warunki utrzymania (zróżnicowanie środowiska, gęstość obsady), skład paszy (zawartość białka i włókna) oraz sposób jej podawania (wielkość cząstek), możliwość przejawiania naturalnych zachowań (żerowanie, grzebanie)

Metody ograniczania pterofagii u kur nieśnych:

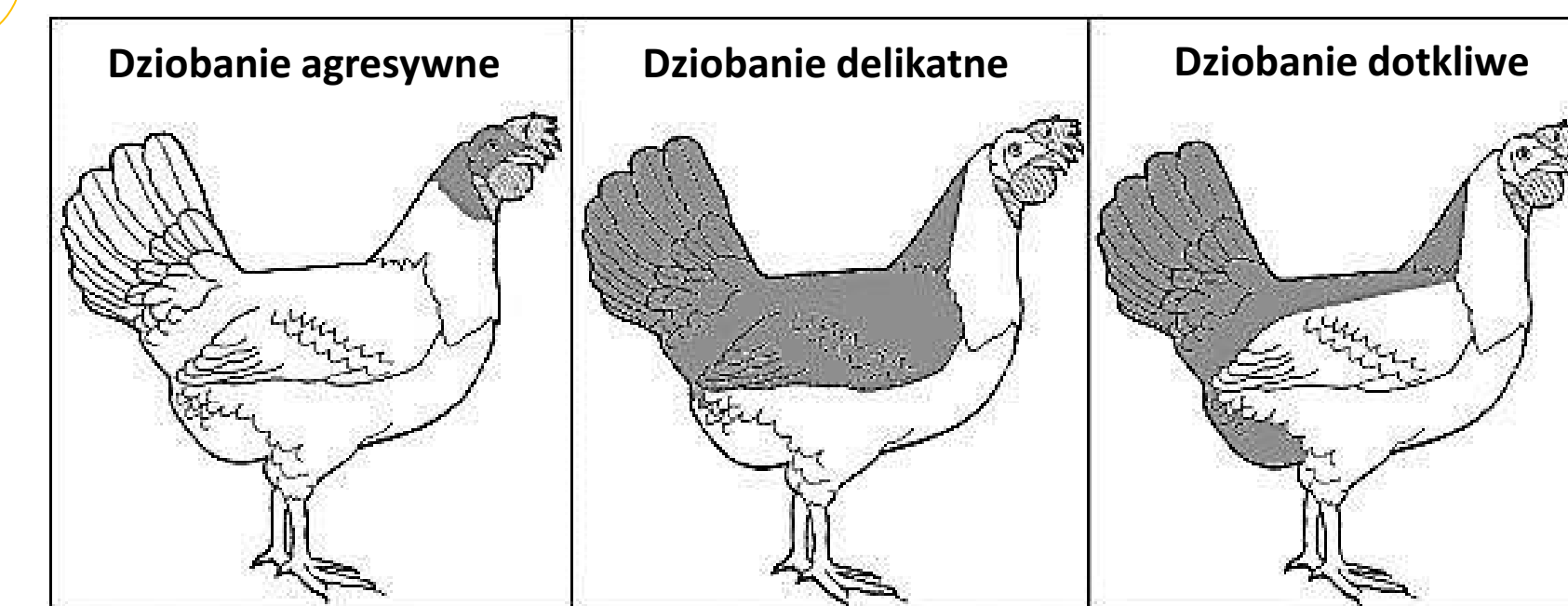
- selekcja genetyczna – eliminacja osobników o zwiększonej podatności na zachowania agresywne, zmiana kształtu dzioba;
- dbałość o stan upierzenia ptaków (np. zapobieganie przegrzaniu);
- wzbogacenie środowiska – zwiększenie powierzchni użytkowej, dostęp do ściółki i wybiegów, elementy stymulujące naturalne zachowania;
- modyfikacja żywienia – zwiększenie udziału włókna strukturalnego, poprawa składu i formy paszy;
- optymalizacja warunków chowu – obniżenie zagęszczenia obsady, zapewnienie możliwości przejawiania naturalnego behawioru;
- formowanie dziobów – metoda kontrowersyjna, stosowana głównie w stadach kur nieśnych, wycofana w niektórych krajach UE;
- stały monitoring dobrostanu – szybka identyfikacja objawów pterofagii i wdrażanie działań naprawczych

28-dniowe kurczęta mięsne, słabo opierzone z powodu przegrzania na wstępnym etapie chowu (fot. własna)

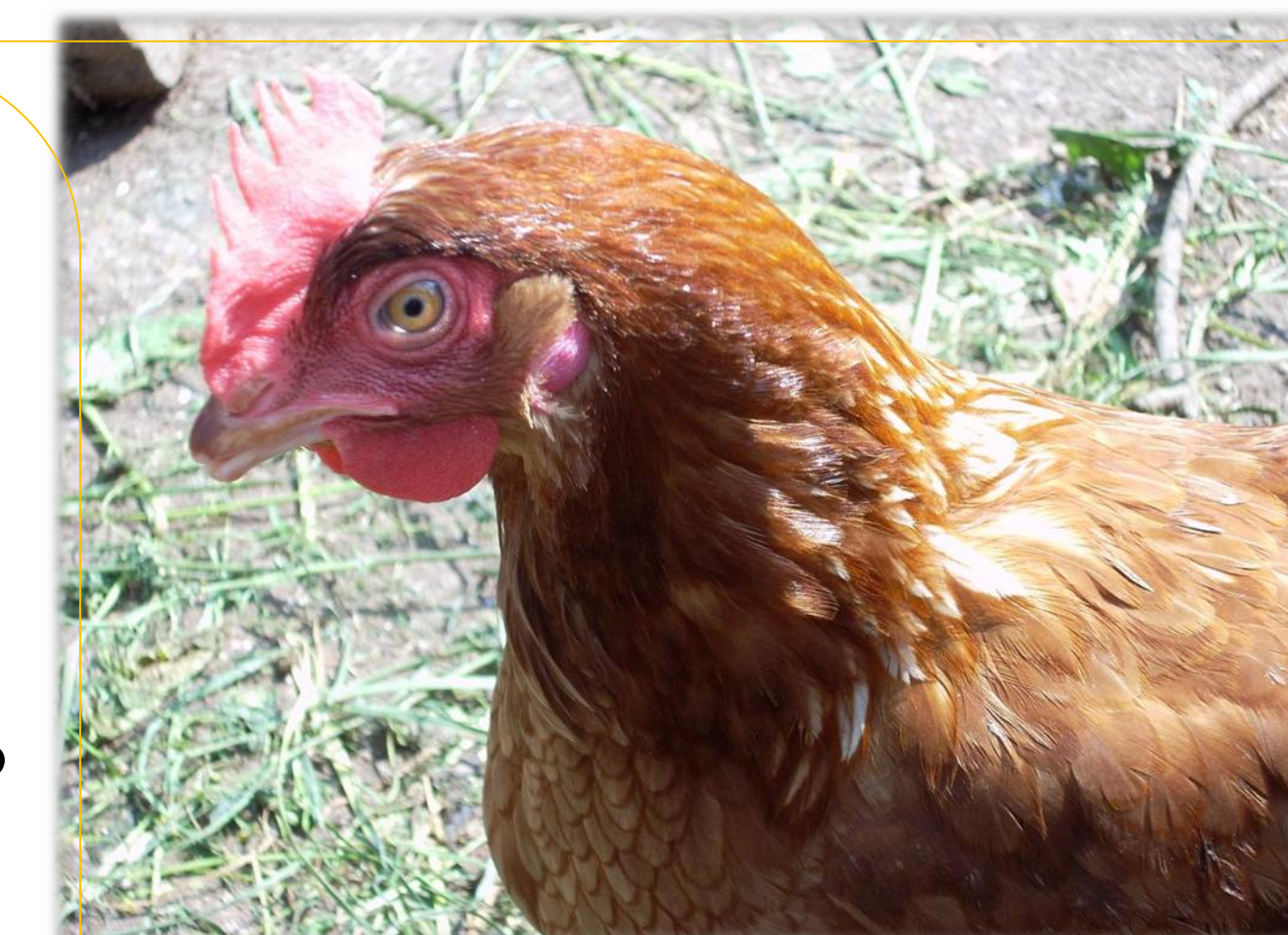

Nioski z początkowymi objawami pterofagii (fot. własna)

Wg Daigle (2017); doi:10.1016/b978-0-12-800879-9.00011-1

Zainteresowanie upierzeniem innych osobników w stadzie można sklasyfikować jako: dziobanie piór bez skubania (1), skubanie piór i delikatne pociąganie (2), pociąganie za pióro z energicznym ruchem wstecznym głowy (3) oraz wrywanie pióra (4).

Nioski z kształtowanym dziobem (fot. własna)

Nioski z ubytkami upierzeniu (fot. własna)